

Beszámoló

Lehetőségek a sportban – Fogyatékoság és sport

Az **Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmények Országos Egyesülete**, valamint a **Fogyatékosok Országos Diák-, Verseny- és Szabadidősport Szövetsége**, a **Mozgásjavító EGYMI** közreműködésével szakmai konferenciát szervezett 2023. március 23-án, „**Lehetőségek a sportban – Fogyatékoság és sport**” címmel.

A konferencia célja az volt, hogy fókuszba helyezzük a sajátos nevelési igényű diákok mindennapi, valamint szabadidős- és versenysportjával kapcsolatos tevékenységeket, eredményeket, jó gyakorlatokat, megvitassuk a megvalósítást nehezítő tényezőket, segítsük egymást a megoldások keresésében, a fenntarthatóság/fejlődés érdekében.

A konferencián több mint 100 regisztrált résztvevő jelent meg.

Nyitó eseményként a Mozgásjavító táncszakkörös lányok adták elő produkciójukat, majd az idén alakult küzdősport szakkör tagjai mutatták be az alap kéz és lábtechnikákat statikus és dinamikus helyzetekben.

A plenáris rész elején házigazdai köszöntőt mondott Locsmáncsi Alajos a Mozgásjavító EGYMI intézményvezetője, köszöntötte a résztvevőket Krajnyák Zsuzsanna paralimpikon, kerekesszékes vívó, a Magyar Paraszport nagykövete, majd dr. Házlinger György a Közép-Pesti Tankerületi Központ igazgatója nyitotta meg a konferenciát.

„Az út néha fontosabb, mint maga a cél” - fogyatékos sport az iskolákban címmel Szabó László a Magyar Paralimpiai Bizottság elnöke tartott előadást, melyben szám adatokkal érzékeltette, hogy valójában kevés SNI-s sportoló van, és az, hogy ez változzon véleménye szerint elsősorban a testnevelő tanárokon múlik.

Péterffy Balázs a Klebelsberg Központ szakmai elnökhelyettese az SNI-s gyermekek, tanulók ellátásának személyi és tárgyi feltételeiről adott elő. Kiemelte, annak fontosságát, hogy minden oktatási intézményben ugyan azon alapelvek mentén kellene szerveződnie a sportfoglalkozásoknak.

dr. Kaj Mónika a Magyar Diáksport Szövetség szakértője tartott tájékoztatót Az adaptált NETFIT-ről, „Fittségmérési lehetőségek a sajátos nevelési igényű gyermekek számára” címmel.

A szakmai fórum második részében az ország több régiójából felkért gyógypedagógiai intézmények munkatársai mutatták be jó gyakorlataikat, a sajátos nevelési igényű diákok verseny- és szabadidős sportjának lehetőségeiről.

1. szekció – Testi és érzékszervi fogyatékos tanulók sportolási lehetőségei

Vakok Óvodája, Általános Iskolája, Szakiskolája, Készségfejlesztő Iskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Kollégiuma és Gyermekotthona

Látássérült és halmozottan sérült diákok, fiatalok sportolási lehetőségei, specialitásai

Az előadásban bemutatjuk sportszakosztályainkat (dzsúdó, sakk, úszás, torball, goalball, vak pingpong, szabadidős sport), valamint a nálunk dolgozó edzők munkáját. Különös tekintettel a nem csak látássérült, de halmozottan sérült gyerekek fiatalok sportolási lehetőségeire. (Előadó: Benedek Richárd a VDSE elnöke)

Hallássérültek Óvodája, Általános Iskolája, Szakiskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye és Kollégiuma

A Hallássérültek Tanintézetében megvalósuló néhány "jó gyakorlat" a testnevelés tanításában

Délutáni sportkörök keretében különböző sportágak oktatása, kipróbálása. Az országban található hallássérülteket oktató iskolák közötti versenyek szervezése, azokon való részvétel. Külső szakdedzők bevonása egyes sportágak oktatásába. (Előadó: Bencsik László testnevelő)

Mozgásjavító Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Mozgáskorlátozottak sportolási lehetőségei a Mozgásjavítóban

A Mozgásjavító a magyar parasportok szervezeti kereteinek a bölcsője. Már az 1929-es években találkozunk erre irányuló aktivitásokkal. 1970. február 22-én pedig az intézmény munkatársai alapították a Halassy Olivér Sportegyesületet, aminek emlékét a Magyar Parasport napja őrzi. Ezért is különleges kihívás, hogy a mozgáskorlátozott gyermekek számára minél több parasportágat megismertessünk. Az MDSE is ezt a célt támogatja, így a gyermekek számára az úszás, a boccia, a kajakkenu, a kerekesszékes kosárlabda, a kerekesszékes tánc, valamint a különböző küzdősportok és egyéb szabadidős sporttevékenységek is a napi kínálatot biztosítják, színesítik.

Előadó: Gasparicsné Csillag Ágnes

2. szekció – Sajátos nevelési igényű tanulók sportolási lehetőségei a Közép-magyarországi Régióban

Budapest III. Kerületi Csalogány Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Kollégium és Gyermekotthon

Óvodától a speciális olimpiáig a csalogányban

Van-e létjogosultsága a sportnak az értelmileg akadályozott gyermekek, fiatalok körében?

Milyen út vezet a „csúcsig”?

Milyen pluszt kaphat egy értelmileg akadályozott gyermek, fiatal a sporttól?

A fenti három kérdést gondolatébresztőnek szánjuk, melyek köré felépítve mutatjuk be, hogy a mozgás és a sport miként valósul meg a Csalogány EGYMI-ben, bemutattva az iskolai mozgásnevelés/testnevelés elveit, és a Kölyök Sportoló Programtól a Speciális Olimpiai aranyéremig vezető utat. (előadók: Szöllősné Juhász Csilla és Wiesnerné Oravecz Éva)

Benedek Elek Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Szakiskola

A motoros kompetencia fejlesztése az Inkluzív karate módszertanával, egy nemzetközi tudományos kutatás eredményeinek tükrében

Inkluzív karate. Karate alapgyakorlatok, színes csuklópántok, karikák és téri irányjelző táblák segítségével. Jó gyakorlatok az egyszerűtől a nehezebben kivitelezhető feladatokig, minden fogyatékosági típusra adaptálva. Befogadó inkluzív egyesületek, edzők, és a tovább sportolási lehetőségek bemutatása. (Előadó: Halász Attila)

Budapesti Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola és Készségfejlesztő Iskola

Sportolási lehetőségek az értelmi fogyatékos tanulók számára

A Budapesti Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola és Készségfejlesztő Iskola tanulói értelmileg akadályozott, halmozottan sérült, valamint ASD-vel élő gyermekek és fiatalok. Intézményünkben már óvodás kortól nagy hangsúlyt fektetünk a mozgásfejlesztésre, a sportokhoz kapcsolódó mozgáselőkészítésre (terápiás medence, konduktív fejlesztés, szociális cirkusz stb.).

Az iskolai testnevelés a képességek figyelembevételével készíti fel a tanulókat az aktív sporttevékenységekre.

Ezek iskolánkban a következők: úszás, asztalitenisz, floorball, atlétika, kosárlabda, korcsolya/görkorcsolya.

Kiemelkedő képességű tanulóink a Hársfa Egyesület keretében vesznek részt a versenysportban.

Előadók: Kalina Katalin és Tóth Krisztina

Veresegyházi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Elkötelezetten a fogyatékos tanulók sportjéért

Sportolási lehetőségek a Dunakeszi Tankerület intézményeiben tanuló SNI tanulók, diákok számára. (Előadó: Dechertné Bartos Adél)

3. szekció – Jó gyakorlatok a Dunántúlról

Radó Tibor Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Tanulásban akadályozottak versenysportja - "Látja, megnyertük magának!"

A Radó EGYMI-ben nagyon gazdag kínálatot tudunk biztosítani diákjainknak a fogyatékos versenysport területén. Az a tapasztalatunk, hogy a sportolás emocionális hatása felértékelődik, hiszen a tanulóink jelentős százaléka érzelemszegény, hátrányos helyzetű családban vagy nevelőotthonban nő fel. Fontosnak tartjuk fókuszba helyezni a sport megtartó erejét, a sikerérzés pozitív, jellemformáló hatásait.

Természetesen mindig ott van az a kérdés is: Tehetség és igyekezet, hozhat-e sportsikert egyik a másik nélkül? Hogy vehetjük rá jó adottságokkal rendelkező tanítványainkat, hogy kitartsanak a felkészülés hosszú és sokszor nehéz folyamatában? Ki versenyezzen: a kevésbé ügyes, de roppant szorgalmas és nyugodt habitusú tanuló, vagy a valóban kiváló kvalitásokkal rendelkező, de folyton bajba keveredő „iskola réme”?

Bárcai Gusztáv Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola, Kollégium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Fogyatékos sportolók, tehetséggondozás a Bárcai Gusztáv Módszertani Központban

A Kaposvári Bárcai Gusztáv Módszertani Központ jó gyakorlatának bemutatkozásának fókuszában olyan kérdések állnak, mint a fogyatékos sportolók lehetőségei. Mit ér az SNI arany? Hogyan dolgozik együtt edző és tanítványa.

Az intézmény több mint 30 éve folytatja tehetséggondozó munkáját, az országban egyedüli gyógypedagógiai intézményként képviselve a tehetséggondozás ügyét a Minősített Tehetséggondozó Műhelyek hálózatában. Mit jelent tanulóink számára a tehetséggondozás? Milyen támogatást tudunk nyújtani a pályaeorientáció kapcsán sportolóinknak? Eredmények, sikerek és nehézségek.

Arany János Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Sportolási és együttműködési lehetőségek

Bemutatásra kerülnek az Arany EGYMI jó gyakorlatai (versenyek, szakosztályok, sportnapok programjai), a FODISZ versenyeivel kapcsolatos tapasztalatok. Megismerhetjük az Úszás szépségverseny című kezdeményezést, és egy esetismertetésen keresztül egy élsportoló lehetőségeit.

4. szekció – Jó gyakorlatok Dunán innen

Kiskőrösi Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola és Készségfejlesztő Iskola

„Hajtás Pajtás!”

A sportversenyt az integrációt felvállaló intézmények számára szervezzük 2018 óta. A verseny a többségi intézmények sajátos nevelési igényű tanulóinak edzettségét, fittségét, állóképességét, kitartását hivatott fejleszteni, erősíteni. Feladata a tehetséggondozáson és az egészségnevelésen túl az integráció támogatása, az érzékenyítés is. A rendezvény szórakoztató, játékos és élménycentrikus jellege dominál. (Előadó: Viedner Mónika)

Szeged és Térsége Bárcai Gusztáv Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Élsport és sajátos nevelési igény metszetében - a szegedi atlétikaműhely

Az élsport jelentősége, elhelyezkedése a testi nevelés, mozgásnevelésen belül.

A szegedi atlétikaműhely kialakulása, eredményei - villáminterjú iskolánk volt tanulóival, jelenlegi olimpiákonokkal: Biacsi Ilonával és Bernadettel, Takács Adéllal, egykori testnevelő tanárunkkal, korábbi megyei sportreferenssel Josztné Vas Saroltával és Márton Anita olimpiákonnal, az SZVSE vezetőjével. (Előadó: Erdeiné Domonkos Anikó)

Pécsvárady Botond Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola, Fejlesztő Nevelést-Oktatást Végző Iskola, Kollégium és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Testnevelés/mozgásnevelés a hétköznapi életben, a tehetséges tanulók versenyeztetése

Iskolánk B.-A.-Z. vármegyében, Sárospatakon található. Óvodai nevelés és általános iskolai nevelés-oktatás folyik, kollégiumi ellátást biztosítunk, fejlesztő nevelő-oktatást végzünk, utazó gyógypedagógusi hálózatot működtetünk, készségfejlesztő iskolai nevelés-oktatást folytatunk és biztosítjuk az egyéb foglalkozásokat, hangsúlyt fektetünk a tehetséggondozásra, a továbbtanulásra és az önálló életvitelre való felkészítésre.

Előadásomban a hétköznapi életben az általános iskolai testnevelés órákra fektetném a hangsúlyt, hogy a sport és mozgás szerepét, a hétköznapi jó gyakorlatait, a versenyfelkészítést és a versenyeztetést, eredményeinket és az ahhoz vezető utat próbáljam bemutatni. (Előadó: Csubákné Gabóczy Erika)

Zárás, összegzés

Az előadások utáni szekcióbeszélgetések lehetőséget adtak közös gondolatok megfogalmazására, ötletadásra, egymás támogatására, megerősítésére, motiválására.

A konferencia egyik záró gondolata az volt, hogy a jövőben érdemes lenne további hasonló konferenciákat szervezni, de már nem átfogó témában, hanem egy-egy konkrét sport és/vagy SNI kategória kiemelésével. Mindenki nagyon fontosnak ítélte a team munkát, melyben edző és gyógypedagógus dolgozna együtt a fogyatékos sport fejlesztése érdekében. Szintén felmerült a kölcsönös edukáció szükségessége edzők/testnevelőtanárok és gyógypedagógusok között, valamint kiemelt jelentőségűnek fogalmazódott meg az SNI specifikus parasportok edzőképzésének szükségessége.

Elégedettség, visszajelzés

Az elégedettségi felmérés alapján mind a plenáris előadók, mind a szekciókban felkért előadók tartalmas, érdekes gondolatokat osztottak meg a jelenlévőkkel. Magasfokú elégedettség jellemezte a szervezést, valamint a helyszín biztosítását is. Szintén nagyfokú elégedettség jellemezte a résztvevők vendéglátását.

A résztvevők gratulációja mellett jelezték, hogy fontosak ezek a találkozások, ahol a jó gyakorlatok, intézményi tapasztalatok disszeminációja megvalósulhat, ahol az intézmények további ösztönzést kaphatnak a mindennapi munkájukhoz.

A program Miniszterelnökség, a Nemzeti Együttműködési Alap és az Alapkezelő támogatásával a NEAO-KP-1-2022/7-000172 sz. pályázat keretében kerül lebonyolításra.

Megjelenés

Honlap link:

<https://www.mozgasjavito.hu/2023/03/30/lehetosegek-a-sportban-fogyatekossag-es-sport/>

FB link:

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid0e3Q1ks3bKfidvETeAXvgRHeg1rqLSCGwscf1DxfudSyogoT2EskR76NH9rjJrLBV1&id=100063778831221